Länsstyrelsen
Värmland

Riksintresse för kulturmiljövården: Mölnerud

Områdesnamn: Mölnerud

Områdesnummer: K 4

Kommun: Arvika

Socken: Brunskog

Sammanfattning

Innehåll

Jordbruksby och odlingslandskap i skogsbygd som kan följas tillbaka till senmedeltiden med befintlig bebyggelse från 1700- och 1800-talen.

Urvalsmotiv

Vetenskapligt/pedagogiskt. Ålderdomligt välbevarat bylandskap med bebyggelse i traditionellt och regionalt präglat utförande från tiden före och efter 1700- och 1800-talens skiftesreformer.

Beskrivning

Odlingsstråket med byarna Mölnerud, Ragnerud, Byn och Näs i dalgången mellan Dunderhöjden och Kronhöjden i nordvästra delen av Brunskogs socken, tillhör de småskaliga och välavgränsade bygdeenklaver som kännetecknar den Värmländska skogsbygden. Inägomarken är relativt väl hävdad, även om ängslador, bodar och andra driftsbyggnader på sina ställen vittnar om att jordbruksdriften längre är den primära näringen. Mölnerud är den by i området som bäst bibehållit en äldre karaktär vad gäller såväl bebyggelsens tidsenliga yttre som fördelningen mellan in- och utägor. Välbevarade man- och driftsbyggnader, företrädesvis från 1800-talets förra hälft och mitt, förekommer därför allmänt och visar prov på regional byggnadstradition och timmerbyggnadskonst.

Kulturhistoriskt värde

Kulturlandskapet vid Mölneruds by representerar de små bygdeenklaver som med början under senmedeltiden röjdes fram och konsoliderades i västra Värmlands skogsbygder. Odlingsytorna är mestadels väl hävdade och bidrar tillsammans med gårdsbebyggelsens sammanhållna yttre till bylandskapets autentiska prägel och miljökaraktär. Särskilt värdefull är den stora mängden manoch driftsbyggnader i traditionellt utförande som betyder mycket för helhetsintrycket och kontinuiteten i bebyggelsemiljön.

Hot

Ej specificerat.

Skydd

Området är inte lagskyddat.

Avsikter och åtgärder

Nybebyggelse och förändringar av befintliga byggnader behandlas restriktivt och underordnas miljökaraktären i området. Omföring av åkerytor och betesmarker till skogsmark bör inte ske.

Riksantikvarieämbetets värdetext (1996)

Motivering

Bymiljö med osedvanligt många välbevarade byggnader i regionalt präglat utförande från tiden före och efter 1700- och 1800-talens skiftesreformer.

Uttryck för riksintresset

Faluröda mangårdsbyggnader med skiffertak regelbundet utformade i två våningar, timrade bodar och ängslador, kvarnruin med hjulgrav och fördämningsvall.

Övrigt

Riksintresset Mölnerud ingår i stort i kulturmiljön Mölnerud (273) enligt kulturmiljöprogrammet för Värmlands län.

Referenser

- Kulturhistorisk inventering i Arvika kommun 1972-1976, Värmlands museum 1979.

Ändringsinformation

Datum, kommentar:

- 2007-11-05: Huvuddelen av informationen hämtad från 1988 års beskrivning av riksintressen i Värmlands län.
- 2007-12-10: Beskrivningen av områdets skydd ändrad till aktuella förhållanden och gällande lagstiftning.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan.